

Є. Марчук кандидує на Президента

Київ. — Звіленим у травні з посту прем'єр-міністра Євген Марчук проголосив, що кандидує на Президента України у виборах 1999 року, повідомив 3-го жовтня, «ОМРІ Делі Джайєс», покликаючись на українське телебачення.

Свою заяву Є. Марчук зробив два тижні після того, як Президент Леонід Кучма сказав, що збирається кандидувати на другий каденцій, щоб закінчити розпочаті економічні реформи, на які, за його словами, потрібно з 10 років.

Деякі оглядачі оцінили заяву Л. Кучми як залякування потенційних конкурентів у наступних президентських виборах. Інші спостерігачі висловили

думку, що заява Л. Кучми може мобілізувати опонентів, які, маючи більше часу для підготовки, висунуть якогось одного сильного кандидата.

Є. Марчук заявив про свої наміри стати Президентом після того, як став головою депутатської фракції «Соціально-ринковий вибір», до якої входять 24 депутати. Члени групи є багатьох колишніх керівників держави, серед них — колишній прем'єр-міністр Віталій Масол.

Л. Кучма звільнив Є. Марчука з посту прем'єр-міністра, звинувативши його в тому, що той приділяв більше уваги своїй політичній кар'єрі, ніж обов'язкам прем'єр-міністра.

Підписання українсько-румунського договору затягується

Київ (Р. Р.). — Амбасадор України в Румунії Олександр Чалий під час зустрічі з журналістами зазначив, що підписання договору між Україною і Румунією є маловігодним до парламентських виборів у Румунії, запланованих на 3-го листопада.

За словами Чалого, підписання українсько-румунського договору торкається «чутливих політико-економічних питань». На сьогоднішні діє домовленість не включати зовнішньополітичні питання у передвиборчу боротьбу. Водночас, додав Чалий, підписання малярсько-румунського договору стало можливим через те, що

він сприяв залученню 7 відсотків голосів представників малярської меншини. Українська діаспора є значно меншою, тому остаточного вирішення питань можна очікувати після парламентських виборів.

Український дипломат нагадав, щоб на початку нового року процес поширення НАТО увійде в «фінальну стадію» і підписання договору є необхідним елементом включення Румунії в переговорний процес щодо приєднання до НАТО нових країн. Країна, яка претендує на вступ до альянсу має підписати договір про дружбу і співробітництво з усіма країнами-сусідами.

Уряд України підтримує культуру

Київ (Р. Р.). — У понеділок, 30-го вересня, Президент України Леонід Кучма зустрівся з керівниками національних установ культури та видатними діячами культури і мистецтв України.

Темою обговорення були питання нового порядку формування фонду заробітної плати бюджетним організаціям та установам. Постановою Кабінету Міністрів України з цього питання передбачає, «заче зменшення фінансових можливостей і свобод», сказав консультант служби з питань гуманітарної політики Адміністрації Президента Станіслав Позенко. Постановою значно зменшують фінансові можливості і свободи національних ус-

танов і суперечить положенню про національну культуру, затверджену указом Президента.

Після запланованої зустрічі Президент Кучма доручив Урядові «усунути непорозуміння», узгодивши постанову з указом Президента. Крім того, Урядові доручено розглянути можливість надання житла кращим працівникам культури, яких приймають в національні державні установи на конкурсній основі.

«Ми не маємо права не підтримати сьогоднішні наші національні установи. Тоді, я думаю, ми матимемо віддачу від установ, покликаних нести високу культуру і вважати культуру підтримувати нас», — сказав Президент.

Д. Табачник сказав, що візіта

Л. Кучми до Москви не була сенсаційною

Київ (Р. Р.). — Як уже інформовано, 26-28-го вересня Президент України Леонід Кучма здійснив несподівану поїздку до Москви, де провів переговори з головою російського уряду Віктором Черномірдиним.

Повернувшись до Києва, Л. Кучма сказав журналістам, що в Черномірдині є багато хороших ідей, але Черномірдин не розуміє, чому він їде до Москви, де провів переговори з головою російського уряду Віктором Черномірдиним.

За словами Л. Кучми, вони досягли нової згоди щодо обговорюваних питань, в тому числі і в питаннях Чорноморської флотії, торгівлі та податків на додану вартість. Залишилося урядовим комісіям підготувати не-

обхідні документи, щоб у жовтні, під час приїзду В. Черномірдина в Україну, підписати їх. Після того президентам України і Росії залишилося тільки підписати «великий» договір.

Л. Кучма розповів, що В. Черномірдин поїхав до Москви, щоб став здоров'ям Бориса Єльцина. За словами голови російського уряду, Єльцин в очікуванні операції, настання на її успішне завершення.

Президент Кучма не розповів про деталі досягнутих домовленостей, але зазначив, що В. Черномірдин імовірно прибуде в Україну наприкінці жовтня.

Несподівана поїздка Л. Кучми до Москви викликала жваве зацікавлення у представників засобів

Призначено членів Конституційного суду від Президента

Київ (Р. Р.). — Тут у вівторок, 1-го жовтня, оприлюднено указ Президента України Леоніда Кучми про призначення шістьох суддів Конституційного суду України.

Як відомо, до Конституційного суду має увійти 18 суддів — по шість від кожної гілки влади.

Президент Л. Кучма ухвалив: завідувача кафедри юридичного факультету Київського Університету, доктора юридичних наук Миколу Козюбру; професора кафедри міжнародних відносин Київського Університету Петра Мартиненка; начальника юридичного управління Адміністрації Президента, академіка Івана Тимченка; проєктора Національної Юридичної Академії України, члена-кореспондента Академії Правних Наук, проф. Володимира Тихого; завідувача кафедри юридичного факультету Київського Університету, доктора юридичних наук Володимира Шаловала і першого зас-

тупника міністра Кабінету Міністрів України, кандидата юридичних наук Миколу Селівана. Всі вони від 1992 року брали активну участь у процесі створення нещодавно прийнятої Конституції України.

Як уже інформовано, рішення про призначення шістьох суддів Конституційного суду ухвалив Президент України Леонід Кучма.

Президент Л. Кучма ухвалив: завідувача кафедри юридичного факультету Київського Університету, доктора юридичних наук Миколу Козюбру; професора кафедри міжнародних відносин Київського Університету Петра Мартиненка; начальника юридичного управління Адміністрації Президента, академіка Івана Тимченка; проєктора Національної Юридичної Академії України, члена-кореспондента Академії Правних Наук, проф. Володимира Тихого; завідувача кафедри юридичного факультету Київського Університету, доктора юридичних наук Володимира Шаловала і першого зас-

тупника міністра Кабінету Міністрів України, кандидата юридичних наук Миколу Селівана. Всі вони від 1992 року брали активну участь у процесі створення нещодавно прийнятої Конституції України.

Не ухвалено за законом про Конституційний суд, який Верховна Рада ухвалила майже цілий рік. Питання Конституційного суду будуть вирішені на найближчих сесіях.

Л. Кучма відвідав Еспанію

Київ. — Наступного тижня Президент Леонід Кучма здійснить поїздку до Еспанії, де збирається популяризувати ідею інтеграції України в Європу, повідомило 2-го жовтня агентство Рейтер.

«Цю візіту, на жаль, кілька разів відкладали, але на сьогоднішній день є висока готовність», — сказав голова Адміністрації Президента Дмитро Табачник на пресконференції, присвяченій подорожі, що відбувається 7-8-го жовтня. — Під час візиту буде підписано цілу низку важливих документів економічного та політичного характеру, низка серйозних угод».

Д. Табачник повідомив, що Л. Кучма зустріне в Еспанії короля Хуана Карлоса і прем'єр-міністра Хосе-Марію Азонаро. Крім того, відбудуться зустрічі з міністрами закордонних справ і рядом інших еспанських урядовців.

Парламент Еспанії перший з шести держав Європейської спільноти ратифікував договір 1994 року про співробітництво спільноти з Україною.

Сьогодні Україна має позитивне торговельне сальдо з Еспанією на суму 9,5 мільярдів дол. Минулого року загальний об'єм торгівлі між двома країнами становив 27 мільярдів дол.

Російський парламент хоче припинити розподіл Чорноморської флотії

Київ (Р. Р.). — Тут 2-го жовтня газети надрукували повідомлення агентств «Інтерфакс» про те, що Комітет Державної думи Росії у справах СНД готує новий проект закону про Чорноморську флотію. Голова згаданого комітету Георгій Тихонов зазначив, що проєкт передбачає припинення розподілу Чорноморської флотії.

«Закон ми все ділили, у флотії залишилися одиниці, флотії підводних човнів проти 20-ох турецьких човнів. Ми втратили перевагу нашої флотії в Чорному морі», — сказав Тихонов.

У проєкті також міс-

яться рекомендації російському уряду внести в державний бюджет Росії статті про фінансування Чорноморської флотії і Севастополю. Від себе Тихонов додав, що Севастополь ніколи не належав Україні і тому він «буде російським».

Голова комітету висловився категорично проти підписання договору з Україною про вивід Росією військово-морської бази в Севастополь. Він аргументує це тим, що коли Україна прийме закон про нерозміщення на території чужоземних військових баз, Чорноморської флотії доведеться залишити Севастополь.

В Україні (3 інформацій УНІАР)

ВІДБУДЕТЬСЯ КОНФЕРЕНЦІЯ З ПРОБЛЕМ САРКОФАГУ

СЛАВУТИЧ. — Від 26 до 28-го листопада відбудеться міжнародна науково-технічна конференція, присвячена 10 річчю побудови саркофага. На конференції обговорюватимуть технічні, ядерні і радіаційні стан об'єкту та перспективи побудови нового саркофага. Буде також проаналізовано перші результати міжнародного конкурсу проєктів і технічних рішень з перетворення саркофагу на екологічно безпечну систему. Як відомо, минулого місяця в саркофаг різко підвищилися невідомі радіації. Деякі фахівці твердять, що це сталося внаслідок ліквідації ядерної реакції. Урядові заперечили це, але разом з тим закликали Захід допомогти Україні фінансово у будівництві надійного саркофагу.

ТУРБОТА ПРО ЛЮДЕЙ

ОДЕСА. — У зв'язку зі стихійним наслідком, нанесеним Одеській області гураганом, Президент України Леонід Кучма зателефонував голові Одеської обласної державної адміністрації Русланові Боделанові. Останній поінформовав Президента про масштаби шкоди від гурагану та злив, що вали на одеські поля після нього. Злив і вітер завдали великої шкоди населеним пунктам без електрики та знищили сільсько-господарські угіддя.

ГАРМОНІЗАЦІЯ ЗАКОНОДАВСТВА

КИЇВ. — Тут відбувся семінар, організований Європейською експертною службою та Секретаріатом Верховної Ради України. Голова українського парламенту Олександр Мороз, виступаючи на семінарі, зазначив, що погляди Верховної Ради України і Європейського парламенту на питання законотворення збігаються і це дає підстави для успішного пристоювання українського і міжнародного законодавства. «Проблема гармонізації полягає в стійкості в забезпеченні схожості законів, скільки в усуненні суперечностей, які вони несуть», — сказав О. Мороз. Юридичною основою для цього є договір про співпрацю

між Україною і Європейським союзом, підписаний у 1994 році. У київському семінарі, що проходив у рамках проєкту ТАСІС «Парламентарні законодавчі процедури в Україні, Великобританії та Іспанії», а також представники європейських організацій, акредитованих в Україні. Мета семінару — визначити потреби та напрямки подальшого надання Європейським союзом Україні консультацій з юридичних та політичних питань.

О. МОРОЗ ВІДВІДАВ ПРИТУЛОК ДЛЯ СЕНЬОБІВ

КИЇВ. — Голова Верховної Ради України Олександр Мороз відвідав міжрайонний будинок-інтернат у місті Таразі для громадян старшого віку. У зв'язку з тим, що 1-го жовтня за рішенням Генеральної асамблеї ООН, відзначається День Сеньорів, О. Мороз подарував прибуткові від українського парламенту телевізор та набори засобів для мешканців інтернату. Там утримувалися близько 30 самітних людей похилого віку, серед яких є і такі, що пострадили в торях і тепер не мають змоги забезпечити своє існування.

МАНДРИВНИКАМ НЕ ПОЩАДИЛО

ЗАКАРПАТТЯ. — Працівники берегових міліції затримали трьох громадян Ірану, мешканців Багдаду. Вони поводилися чужою, пред'явили свої документи і розповіли, що намагаються дістатися до Німеччини, де в одного із Багдадців є брат. За нелегальний перехід через кордон вони заплатили 1.800 дол. Однак ця сума не лякає бажаючих дістатися на Захід. Закарпаття останнім часом стало для нелегалів своєрідною меккою. Особливо їх вабить Франція, Італія, Австрія, Німеччина, Голландія, та не всім застатим їх дістатися. Троє застриманих змушені будуть повернутися до Багдаду.

ЗОНА ОСОБЛИВОГО ЗАЦІКАВЛЕННЯ

КРАСНОПЕРЕКОПСЬКЕ. — Все більше українських і закордонних підприємств виявляють зацікавлення до північнокримської експериментальної зони «Сиваш». Ба-

Убито колишнього прем'єра Болгарії

Софія, Болгарія. — Міністерство внутрішніх справ Болгарії, не даючи будь-якої подробиці, повідомило, що тут в середу, 2-го жовтня, перед входом до будинку його мешканця вбито невідомою особою колишнього прем'єр-міністра Андрея Луканова.

А. Луканов, у 58 років був дуже впливовою особою в політичному та бізнесовому світі своєї країни. У 1989 році він був одним із тих, що домігали усунути від влади комуністичного диктатора Тодора Жіковца, який утвердив у роки правління Болгарії впродовж 33-ох років. Тоді А. Луканов був головою двох соціалістичних урядів аж

страйки примусили його уступити у листопаді 1990 року. Однак він залишився важливим членом парламенту від Соціалістичної партії — колишньої Комуністичної, до якої він вступив ще молодим дипломатом і економістом і був найвпливовішим критиком теперішнього соціалістичного прем'єр-міністра Жана Віденова.

Президент Болгарії Жельо Желєв, засудив це вбивство та негайно скликав нараду Державної ради безпеки, а парламент одностайно схвалив декларацію, що не дозволить тероризмові дестаблізувати життя країни і

(Закінчення на стор. 3)

Наша найкраща візитівка

В редакції «Свободи» (зліва): М. Шуст, Т. Тершаковець, І. Лучечко і Л. Гайдучок.

мортгелзу?

— А закуплення будинку для музею в 1986 році?

20 років існування і праці — це згадувати і є

(Закінчення на стор. 3)

В АМЕРИЦІ

АМЕРИКАНСЬКІ ВОЙКИ У ЧАСНИКИ воєнних дій в околицях Перської затоки в 1991 році завжди твердили, що повернулися звідти хворими, бо були наражені на отруйні гази. Військові чиновники досі твердили, що це не є правдоподібно, бо як відомо у зазначених воєнних діях ворожа сторона не мала часу і можливості ужити хімічну зброю. Однак дивні симптоми хворих ветеранів продовжувалися, а медичні дослідження виводили їх початок від зазначених воєнних дій. Тепер звіти американських розвідки вказують, що ЗСА під час військових дій в околицях Перської затоки сильно бомбардували у південному Ірані склади зброї, які опісля виявлялися мали також і хімічну зброю. Збомбардовані залишки газів могли бути занесені аж тут, де перебувало військо та в цей спосіб їх наратили на свою небезпечку. Дослідження таких можливостей продовжуються.

У СВІТІ

КАНАДСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНИЙ представник Чарльз Ларабі повідомив, що Канада вирішила прилучитися до виклику Європейського союзу в сторону ЗСА з приводу нового антиконтингентного закону, на збірники Світової торговельної організації. Закордонні міністри країн-членів Європейського союзу минулого вівторка, 1-го жовтня, вирішили домогтися на згаданому зібранні в Женеві 16-го жовтня розгляду цієї справи, що виникла з приводу ухвалення Америкою минулого липня так званого Голм-Биртона закону, який дозволяє американцям і колишнім кубинцям судити закордонні фірми, котрі тепер живають їхніх денационалізованих Кубою нерухомості для своїх фірмових користей. Крім того, Ч. Ларабі підкреслює, що Канада квестіонує зазначений закон ЗСА також на форумі Північно-американського договору вільної торгівлі.

СВОБОДА **SVOBODA**
СВОБОДА ПОЛІТИЧНА СВОБОДА

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486; U.N.A.: (201) 451-2200

Soyuzivka USA Estate: 216 Foodmore Rd., Kenilworth, NJ 07033
(914) 626-5641; Fax: (914) 626-0180; e-mail: unavos@travel.usa.com

Передплата на рік \$100.00, на півроку \$60.00. За членів UNASozu \$75.00 річно, на півроку \$40. За кожну зміну адреси \$1.00.

Чеків і "money orders" виставляють на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Силим

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

"Третього серця" не буде

Достатньо було розповісти совєтській імперії, а Україні стати незалежною державою, як відразу ж на неї зусобиці посилалися "шишки". Перудесім — від "старшого брата". Ще не вірячи в реальність факту, наші пілнціні "доброзичливі" іронізували, як от, наприклад, російський журнал "Новое Время", пишучи: "Літак з налісником України" стріляли від Індії і Китаю — до Америки, від Ізраїля і Єгипту — до Франції і Великобританії. Під час багатьох візитів Л. Кравчука, прем'єр-міністра В.Фокіна і голови парламенту І.Плюща вдалося переконати лідерів Заходу і Сходу в необхідності і можливості співробітництва з Україною".

І таки-так: вдалося! Літали недарма. Незалежну Україну визнає світ. Вона стала одним з необхідних елементів сучасної системи міжнародних відносин, все більше перетворюється у центр притягання в Європі. Вона довела, що може будувати демократичне суспільство за критеріями Заходу. Прогресивніший від своїх попередників Уряд той що прем'єр-міністра Л. Кучми здійснив практичні кроки в напрямі створення сприятливих умов для економічного поступу, і тим започатковано подолання стану постійних поступок як наслідок економічного хаосу в Україні. А сама перспектива економічного краху тільки приспішила впровадження інтенсивного господарського моделю — переходу до ринкових стосунків.

При бідних фінансово-матеріальних ресурсах ціну за реформи доводиться платити високу. А Москва спить і не чує відновлення російської імперії. Усвідомлюючи, що кожен господарський успіх України є кроком до зміцнення її державності, "старший брат" вдався до тактики "викупування рук". Найвразливішим місцем, куди нас можна було поцілити, став паливно-енергетичний комплекс. Шантаж триває доки. Ходом у відповідь на законне право України одержувати частину газу, що транспортується через її територію на Захід, слід вважати її спорудження "Газпромом" Росії нового газопроводу: з півностава Ямал до Західної Європи, через територію Білорусії та Польщі. Від цього Росія сподівається мати 6,5 більйонів доларів річного прибутку, який не доведеться ділитися з Україною. Лукешанко танцює під московську дудку, то можна щось Білорусії "підкинути". Україна "вперлася" в свою незалежність — як поклониється Кремлю. Але, попри справді важке становище, українці кажуть: "Партнерство — так. Шантаж — ні!"

Прийняття Конституції, впровадження національної валюти вселяють нові надії. Україна невідворотно стала на шлях нового господарювання з тим, аби більшу роллю віддати приватній ініціативі. Залишається довершити закони, коті б у ініціативу оборону.

Все це добре. Однак слід знати, що до вільного ринку України ще далеко. Держава ще виділяє фонди з власного бюджету на покриття боргів того чи іншого підприємства, банку, спілки. Далі це чужі підписки комуністичного братства та й подібними політичними диверсантами нарікання позбавленого почуття патріотизму обивателя про те, що "колись було добре", а нині, мовляв, ринок тягне нас у прірву. Між тим, власне той свідомий суспільний елемент, що працює для ринку, у рухає Україну вперед. Тільки не слід пхати йому палиці в колеса, жонглюючи постановами, впроваджуючи щораз нові податки, мита тощо. Не до кінця усвідомлюючи всю складність перехідного періоду, пересічний громадянин, часто сидючи й чогось очікуючи, вишукє винних. Бо воно справді простіше нарікати на економічний бльодаж, високу вартість сусідських нафти і газу тощо. Так, все це є. Але ж чи варто панікувати "рятівного кружка". Ає, мовляв, винні, лише не я. Свого часу якесь Наталія Барановська з Вінниці сказала: "Що стосується самостійної України, то ми ще нічого солодного від неї не бачили". Так говорять усі легіонери Москви, розкидані на теренах післясоюзного простору, сіючи в людях звірств, апатію. Тому кожний українське має спитати, насамперед, самого себе: "А що я зробив, що роблю для того, аби бути справжнім господарем на своїй вільній землі?"

...Редатор російської газети "День" якось створив такий словесний пасаж: "Росія не може бути малою, тільки великою... Російська держава мала і матиме три серця — три столиці: Москву, Київ, Мінськ". Суттєво помилува редактор: нині досить умовно "матушка-Россія" має "два серця" — Москву і Мінськ. А третєго не буде. Бо так, пройшовши всі кола комтоталітарного некла, раз і назавжди вирішив український народ.

Ярослав Гайнас

ТРИ ВІЙНИ — ТРИ ПАРАДОКСИ

Живемо в шасливий добі, добі великих перемін. Та ще й до того в добі, а який понад 50 років не було й немає загрозливого великої війни. Зате не бракує менших воєн і збройних конфліктів. Воюють між собою малі народи або спалахують громадянські війни, але в деяких з них малих воєн замість великої держави, але не раз їх і спричинюють.

Колішній прем'єр-міністр Великобританії Маргарет Тачер сказала: "Статися це завдяки атомовій зброї, яку мають великі потуги (і Ізраїль), а ті знають, що атомова війна — це катастрофа обидвох противників". Колісь великий експерт і філософ континентальної війни Карль Кляузевич назвав війну "продовженням політики, але іншими засобами". Нині великі події аж ніяк не війни тільки як засіб тиску в політиці або як інструмент для "оборони своїх інтересів" в малих війнах, в яких часом і їм доводиться брати активну участь. Так втомилася ЗСА у корейську війну та у війну у В'єтнамі. В корейську війну ЗСА вступила пліжно, не втаївши крок за кроком умовами, а тому що були загрози загальні принципи та прийняті норми й договору; у В'єтнамі цього не було й тому у країно не вигідній ситуації ЗСА відтягнули свої сили з поля боїв.

Йшлося про нафту і принципи

Нинішні три парадоксальні воєни пліжно, самим перебігом війни до Іраку, колишня Югославія і Чечня. Хоч перша з них мала перевагою причину — нафту, головний в нашій добі енергетичний засіб, та забезпечення Близького Сходу від великих мілітарно-політичних несподівок, уклад противставних сил у ті війни, її перебіг і нібито закінчення були парадоксальні. Вашингтонів вдалося без більших труднощів організувати могутню коаліцію великих і малих держав і виступити під мандатом ООН, змобілізувавши неймовірно велике військо, вивинване наймодернішою зброєю і технікою, при тому з величезними людськими бойовими силами — проти 20-мільйонової Іраку, від якого під батогом очолюваним, ізольованого, і накінець вийти з тієї війни, не вигравши її. Президент Іраку Саддам Гусейн залишився на своєму місці, вдалося йому несподіваними маневрами врятувати свою людську збройну силу і навіть частину засобів, незважаючи на те, що він що війну за-

плінував, приготував і почав. Хоч накінені йому переможними санкціями були важкі, але вийти й поволі знову розбудуватися можна було. Слово "парадокс" є навіть дуже скромне для окреслення цього.

Американська сторона скоро побачила, що таке закінчення війни не є її кінцем. Наперед у ЗСА відбулася широка дискусія, чому саме так нібито закінчило її: навіть дехто хотів частину відповідальності за те перекинути на тогочасного шефа штабу Об'єднаних американських збройних сил генерала Павла. Генерал може й помилявся у своїх поглядах та оцінках, але не він же рішав, рішали політичні чинники, і то найвищі. Підстав їхнього тогочасного рішення ми не знаємо, а коли вони ставали такими, також ніхто не знає. Що ж зовсім виправдане, бо ж державне керівництво не може подавати до публічного доповідання питань, які є в процесі дальшого плінування і відповідних захоплів. Одно є певно, і це нині вже признають відповідальні державні чинники, — це факт, що їхні пліни не вдалися. І не тільки не вдалися, але породили наслідки зовсім протилежні до сподіваних. А сподівані пліни, які це тепер повтверджено, були дуже далекі від дійсності. Йшлося про усунення президента Іраку Саддама Гусейна. Чи це мало бути фізичне усунення, чи тільки політичне, але він мав зникнути з міжнародної арени назавжди. Причин для цього було чимало. Дійсно, Іраку і очолюєний ним Ірак є постійною загрозою для процвітання нафтової ролі та її деривативів промислово-мусульманська держава є і буде загрозою для інтересів Ізраїля. Американська політика постійно підкреслює своє стратегічне пов'язання з Ізраїлем, а навіть її відповідальність за долю цієї країни. Іншою вагомою причиною є те, що владна система у багатьох арабських нафтодобувальних державах така відстає, не раз навіть реакційна, що їй загрожує внутрішні заворушення чи навіть перевороти, що аж нині не було б в інтересі ЗСА та їхніх союзників.

Зрозуміло, масштабні й далі захопори пліни вимагали чималі сили, але ці сили були до диспозиції. Ставку поставили американці на одну з головних національно-політичних груп курдів. Після розгрому збройних сил Іраку американці створили з теренів північного Іраку, де компактно масою жили курди, захисну зону

під керівництвом курдів, в яку заборонено вступати іракським чинникам. Колісь американці фінансували Курдську Демократичну партію і її славного провідника Мудлу Мустафу Барзані. На початку сімдесятих років Іран, де також є до мільйонів курдів, при фінансовій допомозі ЗСА намовив Мустафу Барзані, щоб він, використовуючи іракську територію, почав повстання проти Іраку, де є понад 4 мільйонів курдів. Повстання було досить успішне, але після якогось часу шах Іран підписав договір з Іраном і не лише спинив курдам свою допомогу, а тим самим американським курдів Іраку. Що робили іракці з ними, можна собі уявити, але курди звинуватили американців, що ті їх підбили на ту катастрофу. Генерал Мустафу Барзані, командира повстанців, американці взяли до ЗСА з огляду на його важку недугу, де він незадовго й помер. Але його син Масуд, теперішній провідник і командир, не забув цього. Отже, американці стали числитися на другу групу, менше, але податливішу — Патріотичний іракський союз під провідом Джаляля Талабани, який усунув, при сприянні американців, від влади Барзані і його групи. Робота проти Гусейна кипіла. Створено військові відділи, до яких військові засобами стягали іракських дезертирів, було створено велику й міцну службу безпеки й диверсії, пропаганди, моральної і гуманітарної допомоги й тутешні всім тим, що ітотувалися до наступу. Але випередив їх Барзані, який при допомозі іракських розгромав і групу Талабани й американських співробітників. Тепер ЗСА, перебравши під свою опіку розбитих утікачів, вивозять їх з прикордонного турецького остріву Там на Тихому океані. На Гуам вивозять їх для ґрунтового перевірки, бо напевно різні розвідмислительні служби намагалися використати нагоду й вислати під прикриттям утікачів своїх розвідників і саботажистів.

Змова чи збіг обставин?

Невдачі бувають завжди і всюди, але така тоді ж катастрофа трапляється рідко. Почалася вона з несподіваного заяв новообраного прем'єр-міністра Туреччини Аракана на прозмі постави Туреччини до Ірану та Іраку, який Туреччина відпелативатиме як ісламських союзників. Аракан є головою турецької консервативної традиційної

ісламської партії. Заключено, як вступив нашо-данно ухвалені американським Конгресом законом про запровадження санкцій що тих держав, що співпрацюватимуть з Іраном, договір з Іраном на суму щось 23 бнл. дол., відвідав Іран, а по дорозі Іраку. Коли це ставалося, почали приходити вістки з Близького Сходу, що Іран разом з бойовиками Талабани вислав свої відділи на рейди проти Барзані в Іраку. Звинувачення було величезне, бо власне Талабани доставив допомогу від ЗСА, готувався з ними наступ на Гусейна, а тепер опинився в союзі з головним ворогом ЗСА — Іраном. Припадок цей? Нелепо повірити в таке. Тим більше, що в відповідь на рейди іракських військ до опанованої Талабаном частини Курдистану, на які Барзані намагався поширити свої впливи, "привнесений" він був заключити договір з Гусейном і запрошити збройні сили Іраку виступити йому в допомозі проти Талабани та Ірану. Очевидно, Гусейн це дуже радо зробив і допоміг Барзані прогнати з Курдистану збройні відділи Талабани. За те американські збройні сили зобов'язалися обсервувати протилежні пункти в Південному Іраку і поширили значно терени Іраку, повторя на якими контролювані членами антиіракської коаліції, а літака Іраку не мають права появлятися там.

З Гусейна — як з гуски вода

У висліді захитано позиції ЗСА в Іраку, а пліни позбувшись Саддама Гусейна, незважаючи на поважні кошти і зусилля, не вдалися. Союзник ЗСА Джаляль Талабани опинився по боці ворога ЗСА — Ірану, а ЗСА мусьят перевезти в безпечне місце та ще й закупаються тисячними масами людей, яких завербували чинники ЗСА і їхні помічники для усунення Гусейна. Він, Гусейн, це раз вияшов з небезпеки та ще й значно змінив своє становище. Але найгірше — це ослаблення, а може навіть початок розвалу великої коаліції на чолі з Вашингтоном на Близькому Сході, що її створив попередній Президент ЗСА Дж. Буш. Завдяки цій коаліції Президентом Дж. Бушем вдалося блискуче виграти "буру в пелі", тобто атаку проти військ Гусейна, а тепер, коли Президент Клінтон пробував ужити її для нової розправи з Гусейном, всі союзники Вашингтону, за винятком Ізраїля та

(Закінчення на стор. 3)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про смерть в ліжку і коробку чоколадки

У суботу, 28-го вересня, розривався телефон. "Ви вже читали? Судоплатов помер!" Розуміється, вістка про смерть Павла Судоплатова у "Нью Йорк Таймс" це і його фотографія була аж надто велика та цікава, щоб сколихнути усіх українців, а вже особливо порушила мене. Американська преса подавала доволі точну інформацію про цю одіозну особу, про його "вибухову кар'єру", як і про пізніший арешт враз із іншими берітськими посліпками, звільнення після 15 років ув'язнення, а передусім про його сподоби, що появилися два роки тому англійською мовою і дали нам усім можливість по-знайомитися точно з його версією убивства поліковника Євгена Коновальця. Саме ця частина його сподоби мусіла струснути усім українцями і відношту, для ко-го це актуальне, сподоби про трагічний 38-річчя Ба, щобільше, "сподоби" Берітської Сталіна і Пері обурила не менше наших земляків в Україні й викликала відповідну реакцію тамтешньої преси. "Убивцю Є. Коновальця до суду!", "Вбивця Є. Коновальця мусить бути покараний!" — великими літерами рясніла українська преса, це й подаючи уривки із офіційних документів Кремля на пояснення політичного дослідника В. Снегирова в російській пресі: "Вбивство Коновальця — реакція, ми писали про це у 'Свободі' та чекали, коли Судоплатов буде притягнений до відповідальності, згідно з гучними деклараціями у пресі. Але джмла, минув один рік і другий, а Судоплатов сидів собі спокійно в Москві. Ніхто не порушував кримінальної справи і не чинив найменшого кроку, щоб його притягнути до відповідальності, ніхто не старався отримати від нього більше уточнень політичних криктованих та їх подати до загального відома. Бож мені, що цикавляється історію убивства Є. Коновальця, як і нечисленні з його родини, що це живуть, але і кожного, що логічно думає, ціла розповідь Судоплатова про те, як переконав він Сталіна, що найкраще амонтувати бомбу до коробки чоколадки, бо їх Є. Коновельчез незвичайно любив, і саме таку ко-

робку він мав передати у Роттердамі, мусить виглядати досить наївною казкою для чимельних дітей. Хто в здоровому глузді може повірити, що досвідчений конспіратор і військовик приїде на зустріч з кур'єром, післанцем з України, щоб отримати від нього тільки коробку з чоколадками "бомбового смаку"? Аж дивно, що досі ніхто не спробував здементувати цю неправдоподібну казочку, заплановану телевізором. Можливе тому, що тих, що знали факти або здогадувалися, як це насправді було, вже немає між живими. А у досі публікованих споминах знаходимо дуже різні здогади та інтерпретації історії убивства у Роттердамі та хто його знав, Анорієвський, Онаньчак, Маковецкий, Книш та багато інших співробітників полівчанки подають виснаження кожний на свій спосіб та кожний внаше. Також колись ідеться про те, що передано Є. Коновальцеві, є різні версії. Більшість скляється до того, що мав це пакет із документами про діяльність ОУН в Україні, і так подав Я. Барановський, покладаючи на поліційні звання кельнерів, що бачили у "гостя" ці коробки, які він перед убивством передавав у газетний папір. Моя тітка Іола, дружина Є. Коновальця, розповідала мені докладно про трагедію в Роттердамі, що була і її особистістю. Вона задувала, що післямекти з України мав передати пакет з ершими і документами. Але всі співучасники трагедії давно вже покійні і коли Судоплатов опублікував свою казку, не було вже кому її здементувати. І так вона пішла у широкий світ, а правди досі ніхто не знає. Пилили, здається, в повітря прогрозі українців, що Судоплатова треба поставити "під суд", і частя, бо тут може знову були більші слова.

І так злочинець помер собі спокійно і прозидую у ліжку, як звичайний смертник, а у друкованих споминах залишається легенда, якої вже здається ніхто не спробує і не буде дошукуватися правди.

Який дивний збіг обставин, що того самого дня, коли "Нью Йорк Таймс"

(Закінчення на стор. 3)

Василь Сокіл

ГРУШЕВСЬКИЙ — БУДІВНИЧІЙ НАЦІ

III

Належить відзначити ще одну примітну рису опублікованих статей Любомира Винара. Як видно з поданих матеріалів, автор у них зосередив дослідницьку увагу на основних грудах наукової і громадсько-політичної діяльності Грушевського. Це — ранній Київський (1886-1894), Львівський (1894-1914) і останній Київський (1924-1934). В аналізі його різнобічної діяльності автор простежує певну еволюцію політичних поглядів Грушевського, які визначалися саме періодами його діяльності. Ранній період, безумовно, позначався впливом ідей народників (Кирило-Методієвське Братство, творець Костомарова, Шевченка, Куліша, а згодом В. Антоновича, Т. Рильського, П. Свєтлицького). Цього досить було, щоб його назвати андєржанником. Так його трактували С. Томашівський, Д. Дорошенко, В. Липинський, які погоджувалися з його історіографічною схемою, однак вважали, що це народ є рушійною силою історичного процесу, а лише провідна верства. До того ж, вони ототожнювали державність з монархічними формами влади, гетьманатом. Грушевський же справедливо стверджував заперечував влаштовість поширення освіти і національної свідомості народу, без чого немислямо справжню державність. Грушевський, категорично не приймаючи монархічних ідей, відстоював у своїх працях і конкретних діях (як же голова Центральної Ради) побудову демокра-

тичної держави. Еволюція політичних поглядів Грушевського почалася ще до революційних часів, а чітко визначилася в 1918 році: від автономії та державного федералізму до проголошення 4-им Універсалом самостійності України.

Життєві обставини Грушевського пов'язувалися з двома науковими середовищами, київським і львівським. Перейдз з Києва до Львова в 1984 році викликав акціями російського царату, спрямованими на придушення українського культурного життя. Валуєвський циркуляр 1863 року та Емський указ 1876 року змушували українських науковців та політиків ховатися в Галичині. Для консолідації наукових сил у Львові за ініціативою видатного громадського діяча і письменника Олександра Кониського в 1873 році створено Літературне Товариство ім. Т. Шевченка, яке 1882 року перейменовано на Наукове Товариство. З призьмом Грушевського до Львова починається новий, динамічний період в Товаристві, в якому він виявив себе неперевершеним організатором наукового життя і творчої діяльності. Про це докладно пише Винар. Варто лише сказати про кількість наукових видань НТШ до 1914 року: їх було 19 назв і загалом 423 випуски. Головні серед них: "Записки НТШ" (III вип.), "Хроніка НТШ" (українською і німецькою мовами (59), щорічні збірники різних секцій (від 14 до 37).

1914 року почалася Перша світова війна. Товариство опинилося під заборону. Грушевський змушений був залишити Галичину. Любомир Винар у цьому збірнику подає статтю "Чому Михайло Грушевський повернувся в Україну 1914 року". Головний мотив: австрійська влада могла його репресувати як "москвофіла". Крім того, він ще 1913 року планував повернутися до Києва, оскільки, як писав згодом Грушевський, "галицькі провідники захождувалися колом розуміння з поляками, а вони вважали мене джерелом української опозиції...". У 1913 році Грушевський відмовився від головування в НТШ через внутрішні конфлікти. А в Києві, йому заважала, він мав мати сприятливі умови для наукової праці...

Восени 1914 року Грушевський прибув до Києва. У ньому він пробув на волі лише чотири дні. Російська поліція арештувала його як "австрорафа" та ще звинуватила в організації легіону січових стрільців у Галичині. Спочатку вислали до Симбірська, потім до Казані, а врешті до пильнішого нагляду — до Москви.

Повернувся Грушевський до Києва з вибухом революції в 1917 році і був обраний головою Української Центральної Ради. Через два роки йому знову довелося емігрувати...

Друге повернення Михайла Грушевського в Україну відбулося 1924 року. Через десять років до Києва він повернувся в туні... Нині, після кількох десятиліть забуття, славетний творець "Історії України-Руси" навично повернувся до свого народу допомагати будувати незалежну, могутню українську державу.

Свято незалежності України в Ютиці

Українська громада в Ютиці, Н. Й., давня щорічно відзначувала Січневі роковини самостійності України, як вияв живучості нашої державини-кої ідеї.

Від 1991 року ми відзначаємо свято: день 24-го серпня, коли дія ідеї стала дійсністю, історичним фактом в Україні.

Щогорічне свято незалежності України почалося в нашій громаді вже в перелітній ювілейній дати. Парох церкви св. Володимира Великого о. М. Бундз відправив Службу Божу в наміренні нашого народу, а в 10-й год. ранку численна група громадян збиралася в канцелярії посади міста на проголошення прокламції Дня Незалежності України.

Коли на площі перед Міською ратушою під звуки національного гімну піднімалися вгору синьо-жовтий прапор, то всі відчували, що ми прилучилися до дійсного всенародного свята державини України. В історичний день 24-го серпня знову збиралися наші громадяни на Мольєре в наміренні української держави, а потім перейшли до заї на святочну академію.

Коротким словом відкрив програму свята голова місцевого відділу УККА інж. Ярослав Яковський.

Проклямію посади міста прочитала в українській та англійській мовах Христина Ликтей.

У святочній промові проф. Богдан Рабій акцентував основні етапи становлення незалежності України, пріоритети її зовнішньої політики та впевненість, що наша нація подолає всі труднощі на шляху будівництва сильної демократичної держави.

Оксана Кошицька прочитала вміло дібрані поезії, а Микитко гітари співав повстанські пісні.

Висвітлення фільму про історичне, ціннічне засідання Верховної Ради в Києві та прийняття Конституції України закінчило свято державини.

Громадянин

Пакунки на Україну
Від **59c LB**
79¢ при пересилці з наліпками через UPS
За детальними довідками телефонуйте:
Tel: (201) 763-8778
ROXOLANA
300 Parker Avenue, Maplewood, NJ 07040

СОЮЗІВКА • SOYUZIVKA
Ukrainian National Association Estate
Foodmore Road Kellonston, New York 12446
914-622-5641 FAX 914-622-6038

БАБИНЕ ЛІТО НА СОЮЗІВЦІ
Приїжджайте милуватися осінніми листям Кетсильських гір!
До вашого вибору:
теніс, відбаванка, прогулянка горами або
курси гольфу, відбавдання крамничі чи винарні, розташовані поблизу.
ВАРТІСТЬ НІЧЛІГУ І СНИДАНКУ:

звичайна кімната	дві особи	\$40.00
люксусова кімната	одна особа	\$60.00
люксусова кімната	дві особи	\$70.00
люксусова кімната з джакузі	одна особа	\$80.00
	дві особи	\$90.00

„СВОБОДА“
НАЙСТАРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ШОДЕННИК — СЛУЖИТЬ УКРАЇНСЬКІЙ ГРОМАДІ ВЖЕ ПОНАД 100 РОКІВ

Найкращий дарунок для бабусі чи дідуся мамин чи батька

Дарунок, який приватитиме повний рікта справлятиме приміємність обдарованій особі, це **УКРАЇНСЬКИЙ ШОДЕННИК**

СВОБОДА

Річна передплата: для членів \$75.00 для не членів \$100.00

Передплата виходить приблизно 30 або 40 центів за число тел.: (201) 434-0237

В пам'ять інж. І. Суховерського

Вістка про несподівану смерть інж. Ігоря Суховерського була дуже болючою не тільки для близької родини, але й для приятелів та всіх тих, хто знав цю незвичайну людину.

Народився Ігор 29 липня 1927 року в Чернівцях на Буковині, а помер 19 липня 1996 р. в Торонто. Похоронено його в суботу, 27 липня, після заупокійних відправ у церкві-пам'ятнику св. апостола Андрія Первозваного в С. Бавд Бруку, Нью Джерсі, творцем якого був тесть покійного, Свяятий Патріарх Мстислав.

Не маючи змоги взяти участь в похороні нашого найближчого приятеля по. Ігоря, хоч, щоб цей короткий спогад про наші спільні переживання був не явним втратою на його перемину могили.

Доля звела нас з Ігорем майже 50 років тому в бельгійському місті Лювені, куди в 1947 році прибула група з 60-ти українських студентів, щоб навчатися в славному Лювеномському університеті. Між ними був і молодий, високий на зріст красень студент Ігор Суховерський, який вирізнявся з-поміж усіх незвичайною чистотою та шляхетною й аристократичною поведінкою. Не дивно, що він єдиний знайшов вхід у бельгійської аристократичні кола й був час-

Св. п. Ігор Суховерський (перший справа) на „Логішті“, у Сен-Маргеріт-сюр-лак Массон вліт 1995 року.

тим та бажаним гостем в домі славного роду князів де Грінві.

Після нашого приїзду до Канади, поселившись у Монреалі, ми знову зустрілися з Ігорем, який після додаткових студій у Швайцарії приїхав, здається, в 1951 році на працю в компанії Алкан. Після одруження з Марусею Скрипник, дочкою в той час Митрополита Мстислава, вони згодом, хоч не надовго, оселилися в Монреалі, однак Ігор в зв'язку з своєю працею, на який швидко вибіс на чільне становище, часто минав місце свого пер-

бування. Незважаючи на це, ми вже ніколи не втрачали постійного контакту й відвідували себе взаємно при кожній нагоді, чи то було в Освіго, де Ігор керував будівництвом великої фабрики Алкану, чи в Клівленді, чи на славному „хуторі“ в „бабі“ Тамарі, сестри Марусі, в Грімсбі, куди з нагоди різних свят з'їжджали численні гості й велика родина Скрипників на незабутні прийняття, нагадуючи старі часи покінувши гостин на хуторах в Україні. Тоді описати атмосферу, що її створював своєю присутністю Владислав Мстислав, коронує чим довелений стил, на якому бракувало хіба пташечого молока. А всі кулінарні шедеври та традиційні староруські страви були заслугою „баби“ Тамари.

Коли ж нарешті, після постійних мандрів, Суховерський, переїхавши з Швайцарії, де Ігор в готельній квартирі Алкану зійняв дуже важливу посаду керівника дослідів і технологій, ми стали нерозлучними сім'ями, які зустрілися при кожній нагоді чи то в їхньому чудовому домі в найбільш престижній ділянці Монреалу Вестмонті, чи то в нас в місті, чи в нашій гірській оселі в Сен-Маргеріт-сюр-лак Массон в Лорейнських горах. За весь цей час доні Суховерських, Тамари й Катруся, та нш син Руслан дуже дружили, а Маруся ще й приваблювала Руслана своїми фантастичними горіховими тортиками. Незабутні залишилися в

пам'яті Великдень в Млівієнці, коли Владислав Мстислав скомандував усіх піти о півночі на Весношну. Сонні діти слухали стояли впроваж всієї доведеної відправи й Руслан посередній тримав обох дівчаток за ручки. Після того, згідно з волею Владисла, всі поїхали на хутор в Грімсбі на святочній великодній обід. А що вже й казати, що Ігор й Сянка (так звали його чоловіка ще з дитинства, хоч він Михайло) — пригратиш лешатари й, використавши приїзд Ігоря, бо Суховерський в серні минулого року переїхали до Торонто, на відзначення 80-ліття Сянки в лютому цього року, поїхали в гори, щоб відвідати улюбленого спорту. І хто ж міг сподіватися, що прихована нелуга за п'ять місяців з того часу знищити людину, яка на вигляд здавалася здоровію й сяйочою, як завжди. Такий нежданий удар приголомшив нас цілком. Ми ще встигли відвідати Ігоря в неділю, 14 липня, приїхавши з цією метою до Торонто й при п'яті нагоді мали змогу побачити першого нащадка — Андрійка Бойка-Суховерського, що прийшов на світ кілька тижнів раніше. І п'ять днів після цього Ігор покінувши цей світ, залишивши великий біль у серцях усіх нас, як його любили й шанували, як незвичайно шляхетну й добру людину.

І мимоволі в могому серці поєднались дивні почуття про закон природи. Ось згасло одне життя, а нове в цьому малюсенькому створінні продовжує рід Бойків-Суховерських.

Ігор з-поміж вихідців Лювеномського університету осгнув найвище становище в своїй кар'єрі, ставши віцепрезидентом найбільшої світової алюмінієвої компанії Алкан, а так даром не дається. Він був повсякчасно щедрим, але анонімним мешаном багатьох українських справ, однією з яких, за його фінансовою допомогою та за ініціативою Владислава Мстислава, передруковано ціле видання з 1864 року Матвія Номиса „Українські приказки, прислів'я і таке інше“, яке появилось в 1985 році в Бавд Бруку. Ігор активно працював у Студентській громаді, в Товаристві Підприємців й Професіоналів, брав участь в „Бурлакці“, членом ватаги „Бурлакки“. Вийшовши на пенсію, він понів свій досвід й знання в Україну, ставши викладачем Міжнародного Інституту Менеджменту в Києві.

Ігор устоївся звання академіка, присвоєного йому Українською Академією Наук в Києві.

Хай цей скромний спогад ляже букетом прекрасних троянд на свіжій могилі нашого незрівняного й незабутнього друга, а ми збережемо пам'ять про нього, пош наші життя.

Опечалений родині висловлюємо наші глибокі співчуття в їхньому горі та рівночасно просимо пам'ятати, що хоч втратили вони найдорожчу людину, але вона не промаринувала життя, а сповнила свій обов'язок до найвищої міри.

Марія Логун
ЗАЙВА СВІТЛИНА
Серед світильн, що ілюструють допис „Громада Томс Рівер відзначувала 5-ту річницю незалежності України“ („Свобода“ з 3-го жовтня, с. 189) помилково вміщено світлину, яка відноситься до святкування у Мейлвуді, Н. Дж. — Ред.

ВІДИЙШЛИ ВІД НАС

ОП'ЯКА МАЛІНІВСЬКА (а дому Воєк) член УНС Від. 437-го Від. „Самоселів“ в Роучестері, Н.Й. померла 27-го липня 1996 р. на 91-му році життя. Нар. 1906 року в селі Острів, Львів, Україна. Членом УНС став 1928 року. Залишила у спадку дочку Наталю Олексин з чоловіком Іваном, внуку Христину Руфін з чоловіком Миколою, внуку Ігоря з дружиною Христину Сестенію Андрія Рішлі і родину в Україні. Похорон відбувся 31-го липня 1996 р. на цвинтарі Святого Гробу в Роучестері, Н.Й.
Вічна їй Пам'ять!

ПІДІА ХОМ'ЯК, секр.
ФРАНКО ПОВУРЧАК член УНС Від. 268-го в Перт Амбю, Н.Дж. помер 8-го червня 1996 року на 82-му році життя. Нар. 26-го серпня 1913 року в Перт Амбю, Н.Дж. Членом УНС став 1926 року. Залишив у спадку брата Івана Побушча, племінника Давида Залескі і Марселю Манассот. Похорон відбувся 12-го червня 1996 року на цвинтарі в Вудбурі, Н.Дж.
Вічна йому Пам'ять!

МИХАЙЛО ПІТУХ член УНС Від. 437-го Від. помер 21-го червня 1996 року на 76-му році життя. Нар. 21-го листопада 1919 року в селі Воєк Петропав, Україна. Членом УНС став 1926 року. Залишив у спадку дружину Анастасію, дочку Розмарі Скалі і П'юсі Еннію. Похорон відбувся 21-го червня 1996 року на цвинтарі Святої Тройці в Карнегі, Па.
Вічна йому Пам'ять!

АНДРЕЙ ГОНЧАР, секр.
ІВАН ТУРКО член УНС Від. 63-го Від. „Син“ в Карнегі, Па. помер 4-го липня 1996 року на 53-му році життя. Нар. 23-го квітня 1943 року в Пенсильванії. Членом УНС став 1943 року. Залишив у спадку дружину Гелену. Похорон відбувся 8-го липня 1996 року на цвинтарі Іван Гене в Шугар Крік Тауншип, Па.
Вічна йому Пам'ять!

МАРІЯ БІЛПІ член УНС Від. 342-го Т-ва ім. Оп'яка Вєсар'є в Анг'єстеві, Огайо. Померла 15-го червня 1996 року на 80-му році життя. Нар. 15-го вересня 1915 року в Кемпбелл, Огайо. Членом УНС став 1933 року. Залишив у спадку мужа Івана. Залишила у спадку дружину Софію, сина Михайла, дочку Ану Матішу і Марію Сарано, троє онуків, брата Івана і родину в Україні. Похорон відбувся 25-го червня 1996 року на цвинтарі Кальварія в Анг'єстеві, Огайо.
Вічна їй Пам'ять!

ВАСИЛЬ МАТІШ член УНС Від. 277-го Т-ва ім. Івана в Гарфторді, КТ. помер 22-го червня 1996 року на 74-му році життя. Нар. 1922 року в селі Ясениця, Львів, Україна. Членом УНС став 1950 року. Залишила у спадку дружину Софію, сина Михайла, дочку Ану Матішу і Марію Сарано, троє онуків, брата Івана і родину в Україні. Похорон відбувся 25-го червня 1996 року на цвинтарі Кальварія в Анг'єстеві, Огайо.
Вічна йому Пам'ять!

ОП'ЯКА ГЕМБАТОК член УНС Від. 408-го Т-ва ім. Андрія Шептського в Торонто, Онт., Канада померла 19-го листопада 1995 року на 72-му році життя. Нар. 1923 року в Копичині, Україна. Залишила у спадку мужа. Похорон відбувся 22-го листопада 1995 року на York Cemetery, in Toronto, Ont. Canada.
Вічна їй Пам'ять!

ІВАН СТАСІВ член УНС Від. 408-го Т-ва ім. митр. Андрія Шептського в Торонто, Онт., Канада помер 4-го листопада 1995 року на 96-му році життя. Нар. 1899 року в Збоїшак, Львів, Україна. Залишив у спадку дружину Ірину Гану. Похорон відбувся 4-го листопада 1995 року на цвинтарі св. Володимира в Оксвиллі, Онт., Канада.
Вічна йому Пам'ять!

ДЗЕРКАЛА
Новелі
Мистецтво оформлення ЛЮБОВІ ГУЦІЛЮКА
У книжці 16 новел.
Ціна: \$12.00. Переслати \$1.00.
Максимальна кількість 100.
Замовляти: **СВОБОДА BOOKSTORE**
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

МАРІЯ СТЕФАНОВ член УНС Від. 76-го Т-ва ім. Івана в Гарфторді, КТ. померла 13-го серпня 1996 року на 72-му році життя. Нар. 22-го лютого 1924 року в Збоїшак, Львів, Україна. Членом УНС став 1970 року. Залишила у спадку мужа Стені. Похорон відбувся на цвинтарі Голлівуд в Юніоні, Н.Дж.
Вічна їй Пам'ять!

ДЖОЗЕФІНА КУХТА член УНС Від. 27-го Т-ва ім. Новак, Н.Дж. померла 25-го липня 1996 року на 77-му році життя. Нар. 15-го грудня 1918 року в Котесвиллі, Па. Членом УНС стала 1941 року. Залишила у спадку сина Едгара з дружиною Іреною, дочку Мішен А. Куту, онуку Андрія і сестру Марію Наконечну. Похорон відбувся 27-го липня 1996 року на цвинтарі Голлівуд в Юніоні, Н.Дж.
Вічна їй Пам'ять!

АННА ГОМА член УНС Від. 116-го Т-ва ім. Івана в Гарфторді, КТ. померла 28-го липня 1996 року на 99-му році життя. Нар. 25-го травня 1897 року в Україні. Членом УНС став 1926 року. Залишила у спадку Дмитра Гому. Похорон відбувся 29-го липня 1996 року на цвинтарі св. Петра і Павла в Пармі, Огайо.
Вічна їй Пам'ять!

АННА МАКОВЕЦЬ член УНС Від. 114-го Т-ва ім. св. Володимира в Чикаго, Іл. померла 27-го липня 1996 року на 81-му році життя. Нар. 1914 року в Україні. Членом УНС стала 1964 року. Залишила у спадку Онисія Екзарху (Ретіно), похорон відбувся на цвинтарі Елмвуд в Рівер Гров, Іл.
Вічна їй Пам'ять!

ПРАЦЯ
\$1,000's POSSIBLE READING BOOKS.
Part Time. At Home. Toll Free
(1) 800-898-9778
Ext. R-1871 for listings

REAL ESTATE
ПРОДАЄТЬСЯ
двокімнатна помешкання в центральній частині м. Івано-Франківського. Помешкання після ремонту з індивідуальним паровим опаленням, імпортне уламбеліація, телевізор, відео, холодильник, телефон, гараж. Прошу тел. (518) 271-9158 після 5-0ї год. просити Ярослав

FUNERAL DIRECTORS
УКРАЇНСЬКА РОДИНА С.
SENKO FUNERAL HOME
213-215 Bedford Avenue
Brooklyn, N.Y. 11211
1-718-388-4416
HEMPSTEAD FUNERAL HOME
89 Peninsula Blvd.
Hempstead, N.Y. 11550
1-516-481-7460

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
ЛЮС НАЙТОР — директор Родина ДМИТРИК
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

ЛЮБОВ КОЛЕНСЬКА
Новелі
Мистецтво оформлення ЛЮБОВІ ГУЦІЛЮКА
У книжці 16 новел.
Ціна: \$12.00. Переслати \$1.00.
Максимальна кількість 100.
Замовляти: **СВОБОДА BOOKSTORE**
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Скористайтеся з виняткової нагоди!
ПРИЙМАЄТЬСЯ ОГОЛШЕННЯ
ДО АЛЬМАНАХУ
(Календаря УНСОЗУ)
на 1997-ий рік

який цього року виходитиме на 12 тисяч примірників

Цим Ви зможете познайомити весь український загаль з Вашою установою, Вашою професійною обслугою, чи Вашим підприємством

ЦІНИ ОГОЛОШЕЇ

Одна сторінка	\$120.00
Пів сторінки	75.00
Чверть сторінки	45.00
Одна восьма сторінки	25.00

Речення замовлення оголошено до 7-го жовтня 1996 р.

Належність просять надіслати:
СВОБОДА
30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302